

7. У відділеннях поліції, де вже було впроваджено систему Custody Records у рамках пілотних проєктів, зафіксовано зменшення кількості скарг на неналежне поводження, а також підвищення рівня дотримання процедурних гарантій. Це є важливим практичним доказом ефективності ініціативи.

1. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Custody Records інформаційно-комунікаційної системи Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ МВС від 24.05.2022 року № 311. URL: <http://zacon2.rada.gov.ua/laws/show> (дата звернення: 08.04.2025).

2. Custody Records – система, що запобігатиме порушенню прав людини в ізоляторах тимчасового тримання. *Експертний центр з прав людини*. URL: <https://ecpl.com.ua/news/custody-records-systema-scho-zapobihatyme-porushennyu-prav-lyudyny-v-izolyatorah-tymchasovoho-trymannya/> (дата звернення: 09.04.2025).

3. Custody Records: система фіксації всіх дій щодо затриманої особи. *Реанімаційний пакет реформ*. URL: <https://rpr.org.ua/news/custody-records-systema-fiksatsii-vsikh-diy-shchodo-zatrymano-i-osoby-stan-normatyvnoho-rehuliuvannia/> (дата звернення: 09.04.2025).

4. Фоміна Т. Г. Custody Records: нова система обліку всіх дій щодо затриманих осіб. *Процесуальне та техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування* : тези доп. Всеукр. науково-практ. конф. (Харків, 28 листопада 2019). Харків : ХНУВС, 2019. С. 288–292. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/28_11_2019/pdf/103.pdf (дата звернення: 09.04.2025).

5. Custody Records: a new system to protect both citizens and police officers' rights. EU Advisory Mission Ukraine, 2022. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/news/latest-news/custody-records-a-new-system-to-protect-both-citizens-and-police-officers-rights/> (дата звернення: 09.04.2025). EUAM Ukraine+1 EUAM Ukraine+1.

Роман Карпенко

доцент кафедри

цивільно-правових дисциплін

ННІ права та інноваційної освіти

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ПРИРОДНИХ РОСЛИННИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відновлення природних рослинних ресурсів здійснюється власниками та користувачами земельних ділянок, включно з орендарями, на території яких розташовані об'єкти рослинного світу. Для забезпечення цього процесу застосовуються різні підходи, зокрема сприяння природному відтворенню рослинного покриву, здійснення штучного оновлення рослинних ресурсів, а також заходи щодо запобігання деградації природних рослинних угруповань.

Масштаби та методи реалізації заходів з відтворення природних

рослинних ресурсів визначаються відповідно до спеціальних проєктів, які проходять затвердження в уповноважених державних органах, відповідальних за регулювання у сфері природокористування. Проєкти містять детальний опис робіт, що необхідно виконати для збереження рослинного світу, з урахуванням екологічних особливостей конкретних територій. Також під час розробки таких документів враховують наукові дослідження щодо відновлення природних екосистем, що дозволяє досягти максимальної ефективності заходів [1, с. 21].

Здійснення заходів з відтворення рослинного світу повинно відповідати чинному законодавству та екологічним нормам, а також не становити загрози для здоров'я людини або стану довкілля. У цій сфері особливого значення набувають такі процеси, як інтродукція нових видів рослин, їх акліматизація в природних умовах України, селекційна діяльність, а також збереження та створення ботанічних колекцій.

Згідно з положеннями статті 33 Закону України «Про рослинний світ», переселення видів рослин у нові місцевості, де вони раніше не зростали (процес інтродукції), та їх акліматизація можуть проводитися фізичними або юридичними особами лише після отримання спеціального дозволу. Такий дозвіл видається відповідними органами державної влади у сфері охорони довкілля за результатами наукових досліджень та висновків спеціалізованих установ, включаючи карантинну службу [2].

Процедура проведення інтродукції та акліматизації дикорослих рослин регулюється спеціальним нормативним актом – Положенням про інтродукцію та акліматизацію рослин. Цей документ розробляється та затверджується відповідним центральним органом виконавчої влади, який відповідає за охорону навколишнього природного середовища. Перед остаточним затвердженням положення підлягає обов'язковому погодженню з Національною академією наук України, а також з Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

Окремі положення законодавства регулюють питання селекції дикорослих рослин, що передбачає здійснення заходів щодо покращення їхніх характеристик у природних умовах. Впровадження селекційних методів до певних видів рослин, а також їх подальша інтродукція на нових територіях допускається лише за наявності відповідних дозволів, які видають уповноважені державні органи. Це забезпечує контрольоване поширення змінених видів та попереджує можливі екологічні ризики [4, с. 439].

Ботанічні колекції, що містять зразки різних видів рослин, відіграють важливу роль у наукових дослідженнях, навчальному процесі, культурно-освітній діяльності та природоохоронній сфері. До таких колекцій належать ботанічні сади, дендрарії, оранжереї, гербарії, банки насіння та інші спеціалізовані зібрання рослин. Вони підлягають обов'язковому державному обліку, оскільки становлять значну цінність для науки, екологічного збереження та розвитку біорізноманіття.

Процедура створення, ведення обліку, поповнення, зберігання та використання ботанічних колекцій чітко регулюється нормативними актами. Також передбачено правові норми щодо торгівлі, пересилання, імпорту та експорту рослинних колекцій за межі України. Всі відповідні правила затверджуються центральним органом виконавчої влади, який здійснює контроль у сфері охорони навколишнього середовища, за погодженням з Головною державною інспекцією з карантину рослин, Державною митною службою та іншими компетентними органами [3, с. 142].

Отже, правове забезпечення відтворення природних рослинних ресурсів в Україні є комплексною системою норм, спрямованих на збереження, регулювання та контроль за використанням рослинного світу. Законодавство передбачає механізми сприяння природному та штучному відновленню рослинного покриву, запобігання негативним впливам господарської діяльності, а також визначає порядок проведення інтродукції, акліматизації та селекції рослин. Особлива увага приділяється охороні ботанічних колекцій, які мають наукову та екологічну цінність, і державному контролю за їх створенням, зберіганням та використанням. Всі ці заходи реалізуються через систему нормативних актів, які затверджуються спеціально уповноваженими органами влади у співпраці з науковими установами, що забезпечує ефективне регулювання відтворення рослинних ресурсів та їх збереження для майбутніх поколінь.

1. Гавриш Н. С. Правовий режим ґрунтів в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06. Одеса, 2018. 41 с

2. Про рослинний світ : Закон України. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14#Text>

3. Лісова Т. В. Деякі теоретичні питання відновлення земель. *Проблеми законності*. 2018. Вип. 143. С. 140–150.

4. Тарнавська М. І. Правове регулювання охорони рослинного та тваринного світу України крізь призму адаптації вітчизняного законодавства до права ЄС. 2016. С. 434–441.